

som vi Andre. Derfor skal jeg ikke nægte, at det har undret mig noget, at han ved Samlingens Slutning som Slutsten paa sin Virksomhed i Samlingen kommer til Fordømmelse af den Politik, som han stadig som Fører for et Parti, i hvilket jeg kun er Menig og ikke har havt noget Førerskab, har været med til at lede. Jeg skal heller ikke nægte, at det har undret mig, at selve dette Forslag i saa høj Grad har kunnet vække det ærede Medlems Samvittighed; thi hvis her er Tale om Opførelsen af Kongeborgen, saa er der dog ogsaa Tale om Opførelsen af en Rigsdagsbygning, og hvis man trænger til at fiktre Rigsdagens Stilling overfor det nuværende Ministerium, er det maasse ikke den fletteste Maade i det Ndre at fiktre Rigsdagen, at den har Selvstændighed, men iøvrigt skal jeg lade de Betragtninger ligge, som det ærede Medlem kom med. Jeg føler ikke Kald til at forsvare en Politik, af hvilken jeg som sagt har været Tilhænger, og som jeg troede at befinde mig i fuldstønnen Overensstemmelse med det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgtreds (Berg).

Væjer: Jeg ønsker dels at begrunde min Afstemning og dels at gøre nogle faa almindelige Bemærkninger. Naar den ærede sidste Taler (Brandes) begyndte med at betegne sig som Medlem af Udvalget, maa jeg begynde at betegne mig som staaende udenfor Udvalg, og det er Grunden til, at jeg er i samme Stilling som, antager jeg, adskillige andre Medlemmer, at vi ikke i de forrige Dage, Betænkningen har foreligget, have været i Stand til at danne os nogen færdig Mening om, hvad der er Ret i denne Sag, og jeg agter derfor hverken at stemme for eller imod dette Forslags endelige Vedtagelse. Hvis jeg havde haft længere Tid til min Raadighed, og hvis jeg havde været Medlem af Udvalget, var det maasse gaaet mig som det ærede Medlem, at jeg havde forandret min Stilling, hvad jo det ærede Medlem har gjort. Jeg er iøvrigt endnu mindre Romanstifter end han, naar jeg udtaler mig i den Retning, at jeg tror, at man, naar den nuværende Politik fortsættes af Regjeringen, snart mere og mere vil nærme sig den Ansæelse, at Kongemagten er en Antikvitet; og det, som derfor vil være det afgjørende for mig, naar Sagen gaar videre, er, om det, der bygges, mest faar Karakter af en Kongeborg eller af en Folkeborg. I Belgæns Hovedstad Briksel vil man finde adskillte ved en offentlig Have Palais du Roi og Palais de la Nation, det vil sige Kongeborgen og

Folkeborgen. Jeg glæder mig over, at man her har tænkt sig disse to Borge bygget saa tæt sammen, at i Tidens Løb den ene kan blive det Overveieende, kan blive saa godt som det Væsentligste; og det er allerede antydet, i hvilken Retning det skal gaa, idet nemlig Hovedfløien bliver Folkeborgen. Deri ligger en Antydning af, at Kongen er til for Folkets Skyld og ikke Folket for Kongens Skyld. Men dette kunde maasse ogsaa antydes noget i den indre Indretning af den Borg, der bygges; jeg har ikke det Mindste imod, at den vedbliver at kaldes Christiansborg Slot; selv om man vilde give det et andet Navn, er jeg vis paa, at Folket vilde beholde dette Navn. I de Planer, der have foreligget fra den tidligere nedsatte Kommission, var der ogsaa betegnet Lokaler til den forenede Rigsdag; i de Planer, jeg nu har set, har jeg ikke fundet noget Saadant. Jeg veed ikke, om det er en Forglemmelse, men maasse man ogsaa har gjort den Betragtning gjældende, at det er saa yderst sjældent, at den forenede Rigsdag samles, at der ikke behøvedes særlige Lokaler dertil. Dog vil jeg gøre opmærksom paa, at naar Rigsdagen sammentraadte eller opløstes eller sluttedes, pleiede begge Thing at komme sammen. Det var Tilfældet paa Christiansborg Slot; nu sker det ikke mere, fordi man ikke mere har noget Lokale, hvor de kunne siges at høre hjemme. Vel veed jeg, at der kommer nogle Medlemmer sammen, men Rigsdagen i det Hele taget samles ikke som tidligere. Nu mener jeg, at man vist ikke behøver at have særlige Lokaler til den forenede Rigsdag, men det forekommer mig formaalstjenligt og økonomisk, at en Del af de Lokaler, der ere bestemte til Repræsentation for Kongen, ogsaa bruges ved disse faa Veiligheder til den forenede Rigsdag. — Endelig vil jeg kun gjøre en eneste rent saglig Bemærkning. Det er som mangeaarig Tilsynshavende ved Rigsdagens Bogsamling, at jeg vil udtrykke det Ønske, at den Arkitekt eller de Arkitekter, som lægge Planerne, ville tage Hensyn til, hvor ønskeligt det er, at Rigsdagens Bogsamling kommer til at ligge saa nær som mulig ved Thingenes Forsamlingslokaler og helst lige nær ved begge. Selve Forsamlingslokalerne ere den egentlige politiske Valgplads; Bogsamlingen er i en vis Forstand det Arsenal, hvor man skal hente sine Vaaben, og under selve Forhandlingerne er det meget ofte ønskeligt hurtigt at kunne søge en Oplysning, og derfor vil jeg blot henstille, at man ved Arbejdsdelen af Planerne vil tage det Hensyn, jeg her har nævnt.